

Jan van Santen, tolgaarder aan de Papeweg Wassenaar/Voorschoten

Inleiding

Jan van Santen is mijn overgrootvader van moederszijde. Hij is een achterkleinkind van Arie van Santen die een rol speelt in de geschiedenis van Essestein, elders op de website. Jan was tolgaarder en woonde in Wassenaar en Voorschoten. Er wordt een mannelijke lijn beschreven tot aan Arie, en de kinderen van Jan en zijn vrouw Corneliske worden beschreven.

Het tolhuis waar hij woonde stond aan de Papeweg van Wassenaar naar Voorschoten. Voordat het uitgebreider beschrijven van de geschiedenis start, wordt beschreven wat tol is. De geschiedenis van de tolheffing aan de Papeweg beslaat de periode 1843 – 1922, de start en het einde, beide bij Koninklijk Besluit.

Een korte beschrijving van de IJssel Stoomtramweg Maatschappij is een intermezzo over de samenwerking tussen het bestuur van de Papeweg en de directie van de IJssel Stoomtramweg Maatschappij. Een korte samenwerking van ongeveer 10 jaar.

Wie waren de andere tolgaarders in de periode van het bestaan van de tol op de Papeweg? Een lijst met duur van het dienstverband en verdiensten zoals opgemaakt kon worden uit de administratie het bestuur van de Papeweg.

Wat waren de markante punten in de periode van Jan van Santen als tolgaarder? Wat voor conclusies kunnen er getrokken worden uit het archief van de bestrating van de Papeweg? Enkele verwijzingen naar kranten artikelen geven een gedetailleerder beeld, en geven nadere informatie over het verkeer langs de tolboom.

In de verschillende appendices zijn verwijzingen naar het archief van de bestrating van de Papeweg. Er zijn kadastrale gegevens van het land waarop de tolboom en het tolhuis stonden. De Papeweg is ook op deze kadastrale kaarten te vinden. De lijnen van de IJssel Stoomtramweg Maatschappij staan vermeldt in kaarten uit het archief. De laatste archiefdelen zijn weeklijsten zoals deze door Jan van Santen zijn opgesteld voor het bestuur van de Papeweg.

De mannelijke lijn van Jan van Santen (zie ook "Van Santen en het huis Essenstein")

Arij van Santen (1743 – 1809 - oudgrootvader)

|

Jacob van Santen (1779 – 1850 – oudvader)

|

Jacob van Santen (1811 – 1886 – betovergrootvader) en zijn broer Arij van Santen (1807 – 1878)

|

Johannes/Jan van Santen (1857 – 1949 – overgrootvader)

Het gezin van Jan van Santen

Jan/Johannes van Santen *19-05-1857 te Voorschoten +07-04-1949 te Wassenaar

(overgrootvader)

Trouwt op 25-04-1888 te Haarlemmermeer met

Corneliske van der Wal *26-05-1863 te Haarlemmermeer +29-05-1931 te Wassenaar

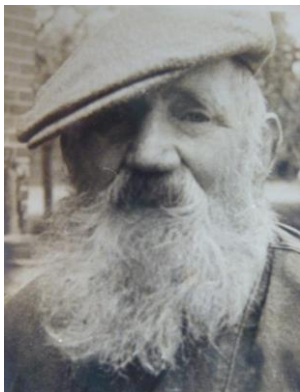
(overgrootmoeder)

Kinderen uit dit huwelijk, allen geboren te Wassenaar:

Jacob	*17-02-1889	+29-07-1893 (BR 1886-1900)
Boukje	*24-02-1891	
Maria	*17-08-1892	
Jacob	*06-10-1893	+12-11-1893 (BR 1886-1900)
Jacob	*23-11-1894	
Antje	*18-06-1896	
Cornelia	*24-08-1897	
Johanna	*13-01-1899	(grootmoeder)
Arie	*30-12-1899	
Maartje	*25-04-1901	
Jan	*13-09-1902	

Johannes van Santen (1857 – 1949)

Corneliske van der Wal (1863 – 1931)

Niet gedateerd

Ongeveer 1935

Niet gedateerd

Wat is tolheffing?

Een tol is een recht, voornamelijk toegekend aan de adel, om geld (de "tol") te mogen innen over het gebruik van een bepaalde verbinding. In beginsel waren dat vooral waterverbindingen [ERFGOED], maar later kwamen daar ook wegen bij.

De adel stelde vervolgens tolgaarders aan die het recht uitvoerden en de tol inden. De tolgaarder woonde meestal in het tolhuis, een dienstwoning waar ook de tol werd afgerekend. Een korte geschiedenis en uitleg over tolheffing in Voorburg en Leidschendam kan gevonden worden in [ERFGOED].

De tol aan de Papenweg start in het jaar 1843 en wordt opgeheven in het jaar 1922 [Archief 3.21.11 – inv.nr. 8]. Jan van Santen was in ieder geval één van de laatste, dan wel de laatste tolgaarder aan de Papenweg. Op 3 januari 1920 levert hij nog een weeklijst op, de laatste beschikbare weeklijst [Archief 3.21.11 – inv.nr. 25]

Een korte geschiedenis van de bestrating en de tol aan de Papenweg

In 1843 (de akte vermeld geen datum) wordt een weg, de Papenweg, aangelegd die een verbeterde verbinding moet geven van de dorpen Voorschoten en Wassenaar. Jacob Hooijmans, meester metselaar, Mr. Dirk Donker Curtius en Jonkheer Nicolaas Johan Steengracht van Duivenvoorde, Hoog Heemraad van Rijnland wonende op het kasteel Duivenvoorde verkopen te samen land [Archief 3.21.11 – inv.nr. 13].

Het land bestaat voornamelijk uit bosland, maar een gedeelte is ook al bestraat of beplant. In de akte wordt bepaald dat alle lasten van de grond voor de commissie ingaan op 1 januari 1844. De gerooide bomen worden ter beschikking gesteld aan de verkopers. Het land is uitsluitend bestemd voor de bestrating van de Papenweg.

In 1861 sluiten dezelfde boven vermelde personen wederom een verkoop contract voor land aan de commissie voor bestrating van de Papenweg. Deze verkoop is ongetwijfeld ter uitbreiding van de bestrating en/of ter verbreding van de bestaande bestrating. Op 15 mei 1861 ondertekend Jacob Hooijmans, en op 18 mei 1861 ondertekenen Dirk Donker Curtius en Nicolaas Johan Steengracht van Duivenvoorde de akte. De registratie vindt plaats in Leiden op 20 en 27 juli 1861. [Archief 3.21.11 – inv.nr. 13]

In 1854 wordt het tolhuis door Jonkheer Nicolaas Johan Steengracht van Duivenvoorde verhuurd aan de commissarissen van de Papenweg onder Voorschoten [Archief 3.21.11 – inv.nr. 14]. Het huis staat op Kadastraal nummer 384 Sectie C te Voorschoten. De huidige Kadastrale nummering is WSN01 – C – 1460, te Wassenaar. In September 1854 wordt de huur vastgesteld op fl. 104,- per jaar.

In 1881 vraagt Crans & Co., namens de latere IJssel Stoomtramweg Maatschappij, een vergunning aan om rails te leggen op de Papenweg. De commissie Papenweg verleent de toestemming, en legt vast dat het onderhoud aan de bruggen geheel ter rekening moet komen van de IJssel Stoomtramweg Maatschappij. In 1882 accepteert de IJssel Stoomtramweg Maatschappij dit voorstel. In Augustus 1882 wordt een aanvang genomen met het leggen van de rails. [Archief 3.21.11 – inv.nr. 11]

Het bestuur van de Papeweg bestaat uit Jacobus Petrus Treub, Burgemeester Voorschoten, Jonkheer Meester Hendrik Adolph Steengracht van Duivenvoorde, Willem Frans, baron van Herzeele, en Cornelis Jan van der Oudermeulen, en de directie van de IJssel Stoomtramweg Maatschappij zijn Johan Heinrich Müller en Louis François Hojel.

Op 16 januari 1883 wordt bij Koninklijk Besluit tussen het bestuur van den openbare weg de Papenweg en de directeuren van de N.V. IJssel Stoomtramweg Maatschappij [Archief 3.21.11 – inv.nr. 11] overeengekomen dat:

Tussen Voorschoten en Wassenaar een Stoomtramdienst in gebruik kan worden genomen op de openbare Papeweg.

In het Koninklijk besluit worden, onder andere, de volgende voorwaarden opgenomen:

Het wordt toegestaan om rails te leggen voor het berijden met een stoomtram.

De rails moeten in de berm worden gelegd zodat het midden van de weg vrij blijft.

Het tussenwerk van de rails moet worden bestraat en de bestrating komt voor rekening van de IJSM.

Dat er nooit meer dan 200 meter weg mag worden opengebroke, en dat de veiligheid van het opgebroke werk wordt gehandhaafd door verlichting.

Dat de IJSM verantwoordelijk is voor het onderhoud aan de 3 bruggen in het traject.

De Gedeputeerde Staten der Provincie Zuid-Holland keuren het Koninklijk Besluit goed en leggen dat vast op 13 februari 1883. In mei 1883 vind er nog een briefwisseling plaats waarbij de IJSM verzoekt aan het bestuur van de Papeweg om de tolpalen kleiner te maken dan de huidige maat. Het bestuur van de Papeweg neemt dit verzoek niet over. [Archief 3.21.11 – inv.nr. 11]

Tot aan het opheffen van de tol aan de Papeweg in 1922 heeft er ongetwijfeld veel onderhoud plaatsgevonden. De aanwezige stukken in het archief verwijzen daar naar. [Archief 3.21.11 – inv.nr. 10]

In het Algemeen Handelsblad, en enkele andere kranten, van 15-11-1921 [Delpher1] wordt vermeldt dat de Papeweg in een slechte staat verkeerd en dat de gelden van het bestuur ontoereikend zijn om de weg te onderhouden. Voorschoten heeft er weinig belang bij om het onderhoud te doen, en weigert het onderhoud. In Het Vaderland : staat- en letterkundig nieuwsblad van 19-10-1922 [Delpher2] wordt vermeldt dat het Koninklijk Besluit voor tolheffing van 4 maart 1843 wordt opgeheven bij Koninklijk Besluit. De tolheffing vindt op dat moment nog steeds plaats.

Het traject van de IJsel Stoomtramweg Maatschappij

De historie van de IJSM [IJSM] beschrijft de ontstaansgeschiedenis en de ligging van de stoomtram lijnen door Nederland (Zuid-Holland, Noord-Holland, en Utrecht). In deze omschrijving wordt vermeldt dat de lijn Wassenaar/Voorschoten heeft bestaan van 1883 tot 1993. Hierin wordt ook vermeldt dat het vervoer in 1890 overging in andere handen, namelijk de Maatschappij tot Exploitatie van Tramwegen.

In [VsNaarWs] wordt de “zijtak” van Voorschoten naar Wassenaar als weinig succesvol omschreven. Het korte bestaan in tegenstelling tot de andere lijnen geeft daar blijk van.

In de appendix zijn de kaarten en kadastrale gegevens te vinden van de locatie van de tol, en de weg waarover de tol geheven werd. Het tolhuis was het startpunt van de tol. Het tolhuis lag buiten het dorp van Voorschoten en ook, vanuit het dorp gezien, voorbij het station Voorschoten.

Een lijst van tolgaarders in de bestaansperiode van de tol

Via de opgeleverde rekeningen en de uitbetalingen van de lonen is een reconstructie/lijst te maken van de tolgaarders aan de Papeweg. [Archief 3.21.11 – inv.nr. 19 t.e.m. 25] Tevens zijn enkele sollicitatie brieven bewaard gebleven. Deze hebben betrekking op 1 sollicitatie ronde in juli 1854. [Archief 3.21.11 – inv.nr. 26]

J. Knijnenburg (Vanaf ergens in 1845 t.e.m. 4 november 1854, voor ongeveer fl. 365,- per jaar)

H. Scheublin (Vanaf 5 November 1854 t.e.m. ongeveer begin mei 1874, voor ongeveer fl. 210,- per jaar, fl. 4,- per week. De laatste uitbetaling vindt plaats aan de Wed. Scheublin-Kleinsmiede.)

C. van Santen (Vanaf ongeveer begin mei 1874 t.e.m. ongeveer september 1877 (Volgens BevReg Wassenaar vertrekt C. van Santen op 25 september 1877 naar Zoetermeer), voor ongeveer fl. 210,- per jaar, fl. 4,- per week. Cornelis is geboren in Voorschoten en waarschijnlijk *geen* directe familie van Jan, waarvan de vader en grootvader uit Voorburg kwamen.)

A. Knijff (Vanaf ongeveer eind september 1877 t.e.m. begin mei 1888, voor ongeveer fl. 210,- per jaar, fl. 4,- per week.)

J. (Jan) van Santen (Vanaf mei 1888 t.e.m. ongeveer oktober 1922 (opheffing van de tol), voor fl. 210,- per jaar, fl. 4,- per week (December 1917 is de laatst beschikbare registratie van het loon in de registratie van inkomsten en uitgaven der geldschieters ter bestrating van de Papenweg. De laatst beschikbare weeklijst ondertekend door Jan van Santen is week 53 28 december 1919 tot en met 3 januari 1920). Volgens BevReg Wassenaar komt Jan op 20 mei 1888 in Wassenaar wonen, en vertrekt hij met familie uit Voorschoten. Hij is op 25 april 1888 in Haarlemmermeer getrouwd met Corneliske van der Wal.)

In de gehele periode van de tol 1843 t.e.m. 1922 (79 jaar), waren er dus slechts 5 tolgaarders, waarvan Jan van Santen met 34 jaar dienst verreweg het langst tolgaarder geweest is. De meeste tolgaarders komen in de boeken ook voor als leverancier van petroleum of olie, en daarnaast ook voor werkzaamheden. De tolgaarder mocht gratis in het tolhuis wonen. De huur werd betaald door de commissie van de Papeweg.

Het meest opvallend is wel dat gedurende bijna de volledige periode het weekloon voor de tolgaarder gelijk gebleven is op fl. 4,-. De inflatie lijkt echter minimaal geweest te zijn in die periode (geen CBS cijfers), dus een gelijkmatige loonprijs lijkt gerechtvaardigd. Opvallend is het echter wel.

De periode "Jan van Santen"

De start van de Jan als tolgaarder vond plaats in mei 1888. Van de begin periode zijn geen weeklijsten beschikbaar. Tussen 1888 en 1993 moet Jan in ieder geval naast voetgangers, paarden, rijtuigen en combinaties ook de stoomtrams van de IJssel Stoomtramweg Maatschappij langs hebben zien komen. Op weeklijst 1 staat welke categorieën er in het jaar 1908 langskwamen [Appendix Weeklijsten].

DAG EN DATUM	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Losse Paarden, Muilezels en Ezels	Runder-beesten.	Schape en Varkens.	Aange-spannen Honden.	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	4 Paarden.	3 Paarden.	2 Paarden.	1 Paard.	2 Paarden.	1 Paard.					
	25 Cents.	20 Cents.	15 Cents.	10 Cents.	10 Cents.	7½ Cents.	5 Cent.	1½ Cent.	1 Cent.	2½ Cents.	

De categorieën zullen in de jaren voor 1908 ongetwijfeld iets anders zijn geweest. In het Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage van 03-06-1882 [Delpher3] staat bijvoorbeeld de aankondiging van een omnibus dienst tussen Wassenaar en Voorschoten. Dit contract liep in de jaren waarvan weeklijsten beschikbaar zijn nog steeds, waarschijnlijk wel met meer dan 8 personen [Appendix Weeklijsten].

In 1908 is de categorie wielrijder zeker nog niet gemeengoed. Aan *een* tol in Wassenaar, *mogelijk* de Papeweg, wordt in ieder geval rond 22-12-1893 [Delpher4] nog geen doorgang verleend aan een wielrijder.

Welke veranderingen vonden er plaats

In de periode 1908 tot en met 1922 vonden er wijzigingen plaats die aangeven dat het verkeer langzaam maar zeker sneller werd. Het jaar 1908 had de op dat moment nog rustige vervoersmiddelen zoals rijtuigen/koetsen, met 4 of 2 wielen. Verder moest er vooral betaald worden voor het drijven van vee of het meenemen van een hond. De vraag is wat een berijder van een paard zal hebben moet betalen, maar dat zal ongetwijfeld als een los paard gezien zijn [Appendix Weeklijsten].

In 1911 duiken voor het eerst gemotoriseerde voertuigen op. Er ontstaan 3 nieuwe categorieën: motor 4 wielen, motor 3 wielen en motor fiets. Allen zijn doorhalingen van oudere categorieën, en zullen later op het drukwerk veranderen. In 1916 in stoomfiets, 3 wieler stoomfiets en auto. Om later in 1917 te veranderen in stoomfietsen, 3 wieler stoomfietsen en auto's. Daarna volgde er geen wijziging meer van de categorieën.

De vraag is of Jan van Santen veel heeft meegekregen van de modernisering van het verkeer. Hij zat er wel middenin, en heeft dus wel van dichtbij en wat meer direct de wijziging van de verschillende vervoersmiddelen meegemaakt.

Hoe druk was het aan de tol?

De weeklijsten geven een goed overzicht van de drukte aan de tolpoort van Jan in de periode 1908 tot 1919. De vermelde totalen op de weeklijsten geven per categorie een indicatie van de hoeveelheid langstreckende rijtuigen en vee. De omnibus reed volgens een vast schema en kwam in de begin dagen 16 keer langs [Delpher3]. Tussen 06.45 en 23.45 (als we de tol in het midden plaatsen van de 30 minuten die een rit koste). Het betekent in ieder geval dat als de tolboom open moest voor de bus, dat de werkdag van de tolgaarder behoorlijk lang was. Jan zal het ongetwijfeld niet in zijn eentje gedaan hebben. Kinderen en vrouw zullen ongetwijfeld hebben ingesprongen om te ondersteunen.

De totaal bedragen op de weeklijsten liggen gemiddeld tussen de fl 10,- en fl 25,- per week. De uitschieters boven de fl 25,- liggen vooral in de maanden mei t.e.m. september. Voor de omnibus werd per kwartaal fl 75,- afgerekend. Vrijwel elke dag kwamen er mensen langs de tolboom. Zelfs op 1^e en 2^e Kerstdag. In zijn algemeenheid lijkt de zondag de meest rustige dag van de week te zijn. De maandag en de dinsdag over het algemeen het drukst.

Uit de 1^e weeklijst uit 1908 blijkt dat er 1 rijtuig (4 wielen) met 2 paarden is langsgekomen, naast 26 rijtuigen (4 wielen) met 1 paard. Daarnaast 11 rijtuigen (2 wielen) met 1 paard ervoor en nog 7 aangespannen honden. Een totaal opbrengst van fl. 3,75.

Ongeveer 1 jaar later blijkt dat in de 1^e week van 1909 [Appendix Weeklijsten] meer verkeer aanwezig was. Er waren 5 rijtuigen (4 wielen) met 2 paarden, naast maar liefst 134 rijtuigen (4 wielen) met 1 paard. Tenslotte 10 rijtuigen (2 wielen) met 1 paard ervoor, 1 los paard/ezel en 10 aangespannen honden. Een totaal opbrengst van fl. 15,15.

In het jaar dat gemotoriseerd verkeer zijn intrede deed (waarschijnlijk 1911), stijgt de totaal opbrengst niet spectaculair (fl. 16,65). Het lijkt erop dat de rijtuigen vooral vervangen worden voor een auto. Het tarief voor de auto is gelijk aan dat van een rijtuig met 4 wielen en 2 paarden, namelijk 15 cent. Er komen die week 24 auto's, in totaal 109 rijtuigen met 4 wielen en 5 rijtuigen met 2 wielen langs.

In de jaren 1911, 1912 en 1913 stijgt het gemotoriseerde verkeer licht ten opzichte van de rijtuigen, maar de hoeveelheid rijtuigen blijft duidelijk hoger dan de auto's en de langzaam opkomende motorfiets. Vanaf 1914 wordt de verhouding gemotoriseerd / niet gemotoriseerd langzaamaan 33 % tegen 66 %, maar in 1917 komt daar plotseling een eind aan. Ondanks het feit dat Nederland neutraal was in de 1^e Wereldoorlog, zal er toch een schaarste geweest moeten zijn aan brandstof. Er komt in ieder geval een stuk minder gemotoriseerd verkeer langs in 1917 en 1918 ten opzichte van de jaren 1911 en verder. Het begin van 1919 laat een verandering zien. Heel langzaam stijgt het gemotoriseerde verkeer en aan het eind van 1919 (de laatst beschikbare Weeklijsten), begint het aantal gemotoriseerde passanten ongeveer gelijk te liggen aan de niet gemotoriseerde [Appendix Weeklijsten].

Conclusie

Jan heeft als tolgaarder het langst zijn taak uitgevoerd voor het bestuur van de Papeweg. Zijn loon bedroeg fl. 4,- wat geen vetpot moet zijn geweest, maar hij mocht gratis wonen in het tolhuis. Hij moet wel aan huis gebonden zijn geweest, want de tolboom moest natuurlijk met de hand bediend worden. Het zal wel een rustig leven zijn geweest, want het doorlaten van personen en voertuigen lijkt niet een erg zware baan.

Appendix – Gebruikte archiefstukken

Het volgende archief is geraadpleegd:

Nationaal Archief, Den Haag, Commissie ter Bestrating van de Papeweg van Wassenaar naar Voorschoten, nummer toegang 3.21.11, inventarisnummer ...

<https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/archief/3.21.11>

Niet geraadpleegd, wel geciteerd:

8 Koninklijk Besluit waarbij de concessie tot tolheffing wordt ingetrokken; met bijlage, 1922. 2 stukken

10 Ingekomen en minuten van uitgaande stukken betreffende het onderhoud van de Papenweg en de Papenwegbrug, 1883-1920. 1 omslag

En van dit archief de volgende inventarisnummers geraadpleegd en geciteerd:

Toegang 3.21.11, inventarisnummer

11 Stukken betreffende de aanleg van tramrails in de Papenweg ten behoeve van een stoomtramdienst tussen Wassenaar en Voorschoten, 1881-1894. 1 omslag

12 Stukken betreffende het leggen van gas- en waterleidingen in de weg, 1907-1918. 1 omslag B Verkoop en verhuur

13 Stukken betreffende de verkoop door Jacobus Hooymans aan de commissie van enkele percelen grond in de gemeente Voorschoten, 1843, 1861. 1 omslag

14 Akte van verhuur door jhr. Nicolaas Johan Steengracht van Duivenvoorde aan de commissie van een huis te Voorschoten, om dienst te doen als tolhuis, 1854. 1 stuk

15 Rekeningen van de commissie, 1843-1917. 1 pak De jaren 1868 en 1915 ontbreken.

16 Bijlagen bij de rekeningen, 1843-1917. 1 pak

17 Register van ontvangsten en uitgaven van de commissie, 1905-1924. 1 deel

18 Rekeningen-courant van de commissie met het bankierskantoor P.J. Landrij te 's Gravenhage, 1910-1939. 1 omslag

19 Staten van de ontvangen tolgelden; met bijlagen, 1843-1882. 1 pak

20-25 Lijsten van de per week ontvangen tolgelden bij de tolboom te Wassenaar, 1908-1920. 6 pakken

20 1908-1909

21 1911-1912

22 1913-1914

23 1915-1916

24 1917-1918

25 1919-1920

26 Stukken, ingekomen bij de commissie betreffende de sollicitatie van diverse personen naar de functie van tolgaarder,

1854. 1 omslag

Referenties

[ERFGOED] <https://www.erfgoedleidschendam.nl/publicaties/erf-goed-nieuws-3> Zesentwintigste jaargang, nummer 1, mei 2018 – pag. 4 t.e.m. 9

[IJSM] https://nl.wikipedia.org/wiki/IJsel_Stoomtramweg-Maatschappij

[VsNaarWs] https://nl.wikipedia.org/wiki/Tramlijn_Leiden_Noordeinde_-_Den_Haag

[Delpher1]

Tweede Kamer. Staatsbegroting 1922. Hoofdstuk XI (Waterstaat).. "Algemeen Handelsblad". Amsterdam, 15-11-1921, p. 2. Geraadpleegd op Delpher op 21-01-2023,

<https://resolver.kb.nl/resolve?urn=ddd:010655130:mpeg21:p002>

<https://www.delpher.nl/nl/kranten/view?query=tolheffing+wassenaar+voorschoten+1922&coll=ddd&identificer=ddd:010655130:mpeg21:a0045&resultsidentificer=ddd:010655130:mpeg21:a0045&rowid=2>

[Delpher2]

WASSENAAR.. "Het Vaderland : staat- en letterkundig nieuwsblad". 's-Gravenhage, 19-10-1922, p. 1. Geraadpleegd op Delpher op 21-01-2023,

<https://resolver.kb.nl/resolve?urn=ddd:010008111:mpeg21:p001>

<https://www.delpher.nl/nl/kranten/view?query=tolheffing+wassenaar+voorschoten&coll=ddd&identificer=ddd:010008111:mpeg21:a0015&resultsidentificer=ddd:010008111:mpeg21:a0015&rowid=1>

[Delpher3]

Familiebericht. "Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage". 's-Gravenhage, 03-06-1882, p. 2. Geraadpleegd op Delpher op 21-01-2023,

<https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB19:003592027:mpeg21:p00002>

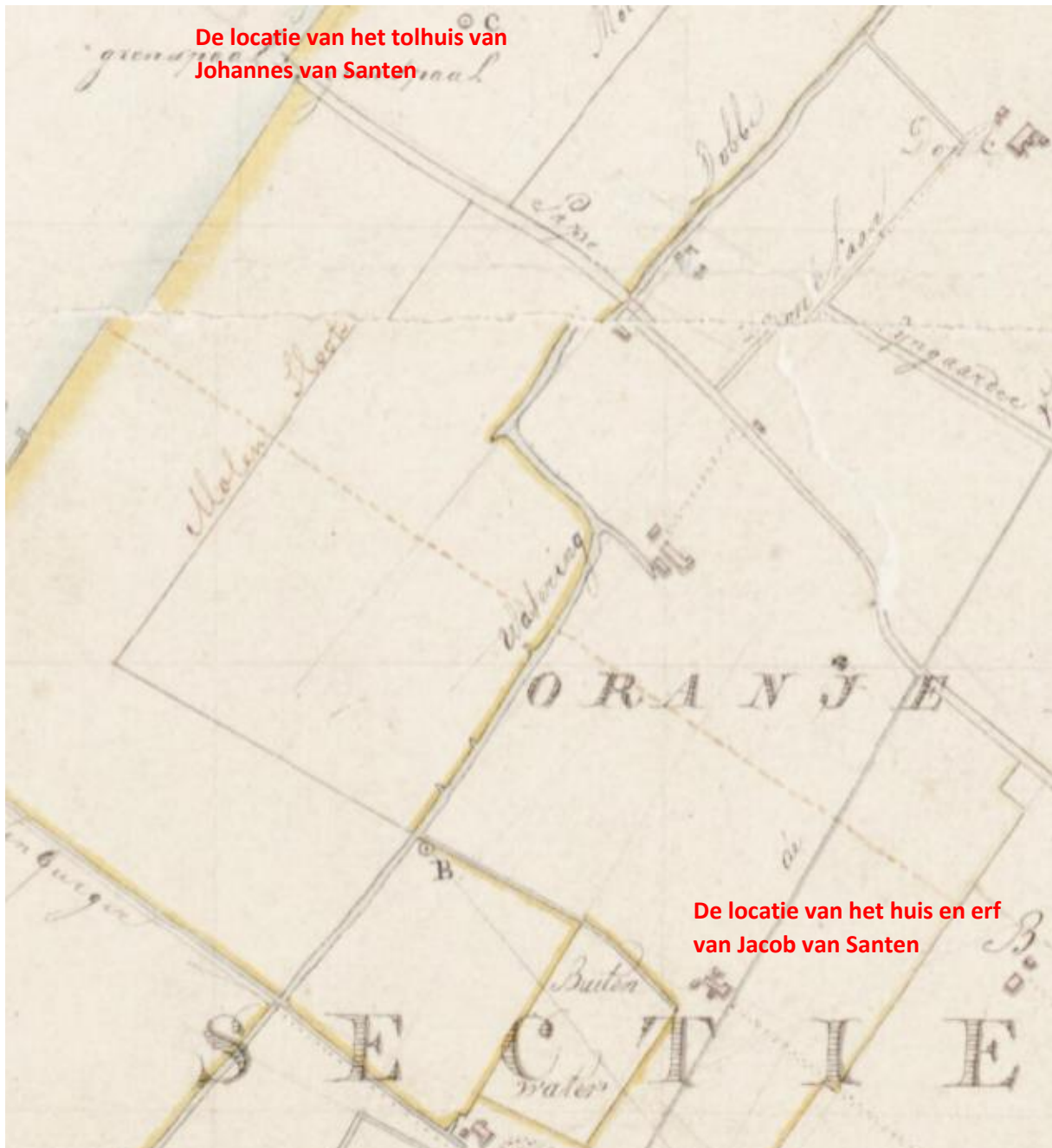
https://www.delpher.nl/nl/kranten/view?query=papeweg+wassenaar&coll=ddd&sortfield=datedesc&page=1&facets%5Bperiode%5D%5B%5D=0%7C19e_eeuw%7C&identificer=MMKB19:003592027:mpeg21:a00022&resultsidentificer=MMKB19:003592027:mpeg21:a00022&rowid=6

[Delpher4]

"Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage". 's-Gravenhage, 22-12-1893, p. 1. Geraadpleegd op Delpher op 21-01-2023, <https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB19:003608210:mpeg21:p00001>

https://www.delpher.nl/nl/kranten/view?query=tolgaarder+wassenaar&coll=ddd&sortfield=datedesc&page=1&facets%5Bperiode%5D%5B%5D=0%7C19e_eeuw%7C&identificer=MMKB19:003608210:mpeg21:p00002&resultsidentificer=MMKB19:003608210:mpeg21:a00004&rowid=9

Appendix – Kadastrale gegevens/oude kaarten/IJSM routes van de Papeweg

Kadastrale kaart 1811 - 1832

Papeweg in Sectie C genaamd Zuidwijk in de Papewegsche Polder. Op de grens met Voorschoten (zie rode ovaal) is het tolhuis gebouwd. Waarschijnlijk rond 1840.

Kaart 01 in Sectie C

Kadastrale gegevens Papeweg 41 (heden)

Gegevens KadastraleKaart.com

Perceeloppervlakte:

1810 m²

Perceelomtrek:

291 m

Kadastrale gemeentenaam:

Wassenaar

Gemeentecode - Sectie - Nummer

WSN01 - C - 1460

Adres in perceel:

Papeweg 41

Het overzicht van de stoomtram lijnen van de IJSM [Archief 3.21.11 – inv.nr. 11]

De "zijtak" Voorschoten – Wassenaar met de overige lijnen rond 's Gravenhage

Appendix – Weeklijsten van Jan van Santen (op volgorde van referentie)

Weeklijst 1 - 1908

TOLBOOM
ONDER
WASSENAAR.
N°. 1

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op den
bestraten PAPANWEG, onder VOORSCHOTEN
en WASSENAAR.

Van en met den 29 Dec 1907 tot en met den 11 Januari 1908

DAG EN DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Losse Paarden, Muizezels en Ezels	Runder- beesten.	Schapen en Varkens.	Aange- spannen Honden.	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	4 Paarden.	3 Paarden.	2 Paarden.	1 Paard.	2 Paarden.	1 Paard.					
	25 Cents.	20 Cents.	15 Cents.	10 Cents.	10 Cents.	7 1/2 Cents.					
Zondag den 29				0.20							0.20
Maandag " 30				0.50		0.07				0.05	0.62
Dinsdag " 31				0.60							0.60
Woensdag " 1				0.30							0.30
Donderdag " 2				0.50		0.15				0.05	0.70
Vrijdag " 3			0.15	0.30		0.30				0.07	0.82
Zaterdag " 4				0.20		0.20					0.50
Totaal der Week											3.75

Aldus aangeteekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom.
Wafsen den 11 Januari 1908
Jan van Santen

Weeklijst 1915

TOLBOOM
onder
WASSENAAR.
N^o.

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op
den bestraten PAPANWEG onder VOORSCHOTEN en
WASSENAAR.

Van en met den tot en met den 19

DAG EN DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Losse Paarden, Muizezels en Ezels	Runder- beesten.	Schapen en Varkens.	Aange- spannen Honden.	Stoom- fietsen	3 Wieler Stoom- fietsen	Auto's	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	4 Paarden.	3 Paarden.	2 Paarden.	1 Paard.	2 Paarden.	1 Paard.								
	25 Cents.	20 Cents.	15 Cents.	10 Cents.	10 Cents.	7 1/2 Cent.								
Zondag den	Ontvangen van Mr. Beyersbergen 20. Somme													
Maandag "	van vijf en Seventig Gulden (halve) voor het													
Dinsdag "	reizen met de Omnibus langs de Paapweg.													
Woensdag "	van af 23 Maart tot en met 22 Juni 1915													
Donderdag "														
Vrijdag "														
Zaterdag "														
Totaal der Week														75.00

Aldus aangeteekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom.
Wafsen den 15 Juli 1915
Jan van Santen

Weeklijst 49 – 1911

TOLBOOM
ONDER
WASSENAAR.
N°. 49

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op den
bestraten PAPENWEG, onder VOORSCHOTEN
en WASSENAAR.

Van en met den 3 December tot en met den 9 December 19 11

DAG en DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Losse Paarden, Muilezels en Ezels	Runderbeesten.	Schapen en Varkens.	Aange-spannen Honden.	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	4 Paarden. 25 Cents.	3 Paarden. 20 Cents.	2 Paarden. 15 Cents.	1 Paard. 10 Cents.	2 Paarden. 10 Cents.	1 Paard. 7 1/2 Cents.					
Zondag den 3	0.45			0.20							0.65
Maandag " 4			0.15	6.30		0.30		0.24		0.07 1/2	7.06 1/2
Dinsdag " 5	0.15			1.90		0.15	0.20			0.02 1/2	2.42 1/2
Woensdag " 6	0.45			6.70		0.15				0.02 1/2	1.32 1/2
Donderdag " 7				0.60		0.15					0.75
Vrijdag " 8	0.60			0.50						0.02 1/2	1.12 1/2
Zaterdag " 9	0.15			0.90						0.02 1/2	1.07 1/2
Totaal der Week.....	1.80		0.15	11.10		0.75	0.20	0.24		0.17 1/2	14.41 1/2

Aldus aangeteekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom.
Wassenaar den 9 December 19 11
Goed Jan van Santen

Weeklijst 1 – 1909

TOLBOOM
ONDER
WASSENAAR.
N°. 1

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op den
bestraten PAPENWEG, onder VOORSCHOTEN
en WASSENAAR.

Van en met den 3 Januari tot en met den 9 Januari 19 09

DAG en DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Losse Paarden, Muilezels en Ezels	Runderbeesten.	Schapen en Varkens.	Aange-spannen Honden.	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	4 Paarden. 25 Cents.	3 Paarden. 20 Cents.	2 Paarden. 15 Cents.	1 Paard. 10 Cents.	2 Paarden. 10 Cents.	1 Paard. 7 1/2 Cents.					
Zondag den 3				0.10							0.10
Maandag " 4			0.15	8.10		0.30	0.05			0.05	2.95
Dinsdag " 5			0.30	1.30						0.05	1.60
Woensdag " 6				1.50		0.15					1.65
Donderdag " 7			0.15	1.40		0.07 1/2				0.05	1.67 1/2
Vrijdag " 8						0.07 1/2				0.05	0.12 1/2
Zaterdag " 9			0.15	0.70		0.15				0.05	1.05
Totaal der Week.....											15.15

Aldus aangeteekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom.
Wassenaar den 9 Januari 19 09
Jan van Santen

Weeklijst 7 – 1911

TOLBOOM
ONDER
WASSENAAR.

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op den
bestraten PAPERWEG, onder VOORSCHOTEN
en WASSENAAR.

Van en met den 12 Februari tot en met den 18 Februari 1911

DAG EN DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Looze Paarden, Mullezels en Ezels	Runder- beesten.	Schapen en Varkens.	Aange- spannen Honden.	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	2 Paarden	1 Paard.	2 Paarden	1 Paard.	7 1/2 Cents.	5 Cent.					
Zondag den 12	0.80	0.20			0.07 5					0.02	0.60
Maandag " 13	0.60	4.20	1.90								6.70
Dinsdag " 14	0.15	0.30	1.50		0.15					0.02	2.12 1/2
Woensdag " 15	0.75	0.30	0.60							0.05	1.70
Donderdag " 16	0.60		0.60		0.15					0.05	1.40
Vrijdag " 17	1.05		1.30							0.02	2.37 1/2
Zaterdag " 18	0.15		1.60								1.75
Totaal der Week	3.60	4.80	7.70		0.37 5					0.17 1/2	16.65

Aldus aange teekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom.
Wafenaar den 18 Februari 1911. Jan Van Santen

Weeklijst 23 – 1919

TOLBOOM
ONDER
WASSENAAR.

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op
den bestraten PAPERWEG onder VOORSCHOTEN en
WASSENAAR.

Van en met den 1 Juni tot en met den 7 Juni 1919

DAG EN DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Looze Paarden, Mullezels en Ezels	Runder- beesten.	Schapen en Varkens.	Aange- spannen Honden.	Stoom- fietsen	3 Wieler Stoom- fietsen	Auto's	ONTVANGEN SOM PER DAG.
	4 Paarden	3 Paarden	2 Paarden	1 Paard	2 Paarden	1 Paard								
Zondag den 1				0.60	0.60						0.20	1.50		2.90
Maandag " 2				0.50	0.60							1.05		2.15
Dinsdag " 3			3.30		0.07 1/2					0.05	0.05	0.20	0.15	3.82 1/2
Woensdag " 4			0.50		0.30	0.10				0.02			1.30	2.72 1/2
Donderdag " 5			0.60		0.20	0.40							1.05	2.35
Vrijdag " 6			0.15	2.00		0.15				0.05			1.65	4.00
Zaterdag " 7			0.15	0.90		0.37 1/2				0.05	0.40	0.40	1.05	3.32 1/2
Totaal der Week			0.20	8.40		2.40	0.50			0.17 1/2	0.65	0.60	2.25	21.27 1/2

Aldus aange teekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom.
Wafenaar den 7 Juni 1919. Jan van Santen

Weeklijst 19 – 1919

TOLBOOM
 onder
WASSENAAR.
 N° 19

WEEKLIJST van de ontvangen Tolgelden op
 den bestraten PAPIENWEG onder VOORSCHOTEN en
 WASSENAAR.

Van en met den 4de Mei tot en met den 10de Mei 19 19

DAG en DATUM.	Rijtuigen met 4 Wielen.				Rijtuigen met 2 Wielen.		Loose Paarden, Mullezels en Ezels	Runder- beesten	Schapen en Varkens	Aange- sponnen Honden	Stoom- fietzen	3 Wieler Stoom- fietzen	Auto's	ONTVANGEN SOM PER D A G.
	4 Paarden 25 Cents	3 Paarden 20 Cents	2 Paarden 15 Cents	1 Paard 10 Cents	2 Paarden 10 Cents	1 Paard 7½ Cent								
Zondag den 4			0.15	0.40		0.45					0.15	0.30	1.75	3.10
Maandag " 5				0.40		0.22								3.10
Dinsdag " 6			0.30	1.00		0.30				0.02	0.25	0.10	2.10	3.10
Woensdag " 7			0.15	0.90		0.52		0.03		0.02	0.10		0.75	2.47
Donderdag " 8				0.50		0.30	0.10			0.02	0.10		0.75	2.48
Vrijdag " 9				1.00		0.07					0.10		1.20	2.20
Zaterdag " 10			0.15	0.90		0.07	0.05				0.05	0.10	0.75	1.97
Totaal der Week			0.55	5.10		1.95	0.15	0.08		0.17	0.75	0.50	8.40	17.80

Aldus aangeleekend en ontvangen door mij Tolgaarder aan den voorn. Tolboom

Wassenaar den 10 Mei 19 19

Jan van Santen